

PAGINI DIN ODISEEA ÎNĂLȚĂRII MONUMENTULUI INDEPENDENȚEI

oglundită în ziarul dobrogean "**Alarma Dobrogei**" (Isaccea, 12.VI.1897-1.VI.1898)

Ioana MARINACHE

Cu prilejul împlinirii a 105 ani de la nașterea ziarului "**Alarma Dobrogei**", la Isaccea, am cercetat colecția acestei publicații de la sfârșitul secolului al XIX-lea și am informat cititorii (v. revista **STEUA DOBROGEI**, Tulcea, 2002, an IV, nr. 11-13) cu varietatea problemelor politice, economice și administrative existente în orașele și comunele Dobrogei, la două decenii de la momentul reintegrării acestui vechi ținut românesc la patria mamă.

La peste douăzeci de ani de la începutul administrației românești în Dobrogea, ziarele se întrec în a publica articole incendiare despre corupția, nepotismul și abuzurile conducătorilor diverselor instituții și servicii publice, solicitând prin pana unor gazetari de temut intervenția regelui pentru a se face dreptate ori trimiterea de către suveran a unor persoane de încredere "*ca să cerceteze mizeria administrativă și relele economice.*"

Desigur, cercetătorul aflat la o distanță așa de mare față de aceste evenimente și întâmplări, trebuie să găsească o cale a echilibrului în aprecierea faptelor și atitudinilor unor personalități locale aflate cel mai adesea în focul luptelor partizane. De exemplu, săptămânalul "**Alarma Dobrogei**", în numărul 9/18.I.1898, prin directorul Petru Georgescu își definitiva orientarea: "*noi cești de la Alarma Dobrogei facem parte din familia liberală...*" Și să nu uităm că ziarul său se află într-o dispută continuă cu prefectul Nenițescu și cu ziarele influențate sau controlate de acesta: **Istrul**", "**Dunărea de Jos**", "**Vocea Dobrogei**", "**Patria**".

În acest material vom aborda problema ridicării Monumentului Independenței, așa cum e prezentată ea în coloanele acestui ziar care se tipărea la Galați și era destinat, cu precădere, locuitorilor Isaccei.

"Isaccea, orașel cu o populațiune stabilă de peste 3000 de locuitori, plus 1000-2000 populație flotantă ocupată cu cultivarea tutunului pe o întindere ce variază între 200-500 ha, cu câmpii mănoase

și podgorii întinse... Isaccea cu toate aceste resurse prezintă tot acel aspect al orașelor turcești" (nr. 1/12.VI.1897).

În nr. 3/27.VII, sub titlul "**Monumentul din Tulcea**, redactorul (cele mai multe articole erau scrise de director) face o retrospectivă:

● M.S. Regele a aprobat inițiativa ridicării Monumentului și, în 1879 vizitând Tulcea, a pus piatra fundamentală a acestuia pe colnicul Hora.

● În entuziasmul momentului "regretatul dr. Davila și-a rupt decorațiile de la piept și le-a azvârlit în groapă unde se așezase pergamentul ridicării monumentului."

● din nefericire, au început amănările... și chiar unele abuzuri:

"La 1880 autoritățile au permis unui rus a-și clădi o moară lângă fundamentul monumentului, ajuns unealtă în mâna câtorva speculanți."

Ideea înălțării Monumentului părea abandonată, deși persoane particulare, cu diferite prilejuri, au acționat cu entuziasm pentru strângerea fondurilor necesare. Dar să vedem evoluția acestor probleme:

● Rusul Vasile Nicolaef e somat de două ori, în decembrie 1896 și iulie 1897, în legătură cu acest teren, dar fără rezultat ("*deși primarul Tulcei, Mircea Petrescu, îi oferise 20.000 de lei pe acea vechitură de moară*").

● 5.VII.1897: "*Mircea Petrescu cu legea în mână și în fruntea a mii de cetățeni de toate naționalitățile - au prăbușit acea vechitură de moară în aplauzele și uralele mulțimii.*"

În urma acestor dovezi de entuziasm general, redactorul ziarului "**Alarma Dobrogei**" își reprimă cu greu propriile sentimente:

"Această zi a fost o adevărată serbare națională, tricolorul român fâlfâia falnic pe toate stradele, entuziasmul domnea pretutindeni, mărturisind cu sinceritate că la această serbare a luat parte vie toate stratele societății și toate naționalitățile."

Trăind febra momentului,

gazetarul de la Isaccea se iluzionează și el, așa cum s-a mai întâmplat și cu alții, că prin apeluri repetate și comitete active, s-ar putea grăbi înălțarea monumentului. Era datorია lui de gazetar patriot, conștient de rolul stimulator al presei:

"...propunem Apel naționalităților; apel autorităților; apel tuturor să se adune și să formeze un comitet pentru adunarea fondului necesar ridicării monumentului comemorativ al realipirii Dobrogei la țara mamă.

Dorim ca acest monument să se ridice din contribuția benevolă a dobrogenilor și numai la nevoie putem apela la sprijinul fraților noștri din țara mamă. Este un tribut de recunoștință de la care credem că nimeni nu va lipsi. La drum și vom izbuti, noi prin noi a săvârși actele mari."

În nr. 4/21.VIII.1897, sub titlul "**Serbările din Tulcea**", suntem informați că începând cu 15 august se realizau în oraș mari serbări, organizate în scopul sporirii fondului pentru ridicarea "*monumentului comemorativ al realipirii Dobrogei*" țării mame.

● de asemenea, Vintilă Brătianu, director al regiei Monopolurilor Statului "*a dispus ca vaporul ORIENT să facă o excursie de la Galați la Tulcea și banii rezultați să șervească pentru monument.*"

După cum se cunoaște, Monumentul a fost terminat în 1899 dar inaugurarea oficială va avea loc pe 2 mai 1904, în prezența regelui Carol I. Primarul orașului, N. Comișani, adresându-se asistenței, dădea glas îndeplinirii unui vechi deziderat: "*O dorință a Majestății Voastre a fost îndeplinită: falnicul Monument al reanexării Dobrogei s-a înălțat pe acea stâncă frumoasă desemnată de Majestatea Voastră. El va vorbi posterității de vitejia dorobanților și a marelui căpitan, Gloriosul nostru rege.."*

● *Steaua Dobrogei*, revistă de cultură, colecția 1999-2002, în special nr. 11-13/2002.

● Colecția ziarului "*Alarma Dobrogei*" (1897-1898), Biblioteca Academiei, cota P III 396.

● Valentina Postelnicu "*Monumentele eroilor dobrogeni*", în prezentul *Buletin Talrai*.